

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р **Юлияна Гълъбинова**, Нов български университет,

3.7. Администрация и управление (кохезионна политика и регионално развитие)
върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност
„доцент” по професионално направление 3.7. Администрация и управление
(управление на образованието и културата), обявен в ДВ бр.83/22.10.2019 г., с кандидат
гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева представя самооценка и доказателства, които са в пълно съответствие с разпоредбите на националното законодателство и с нормативните документи на НБУ.

Със своята дейност д-р Елена Благоева е изпълнила минималните изисквания към научната и преподавателската дейност за област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, определени от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и изискванията на Наредба за развитието на академичния състав на НБУ, на които трябва да отговарят кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент“. Точките по всички показатели надвишават минималния брой точки, а по някои групи показатели надвишението е значително.

Д-р Елена Благоева е придобила образователната и научна степен „доктор” към Висшата атестационна комисия в научната специалност 05.08.33 „Теория и история на културата“, което се удостоверява с Диплома № 33115/24.04.2009 г., утвърдена с Протокол № 2/23.02.2009 г. и има диплома за доктор на НБУ от 2007 г.

Монографията, която д-р Благоева е представила – „Интернационализация на висшето образование в Европа. Формиране и управление на процесите на интернационализация в Европа като елемент от управлението на висшето образование“

(ISBN: 978-954-535-795-4), е с рецензенти проф. д-р А. Тодоров (НБУ), доц. д-р Р. Николова (НБУ), доц. д-р С. Александрова (УНСС) и е издадена от Нов български университет.

По различните групи показатели д-р Елена Благоева е представила доказателства, чрез които могат да се потвърдят следните точки:

- Група Г „Допълнителни научни публикации“ – 265 т. при изискуеми 200 т.;
- Група Д „Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и в нереферирани списания с научно рецензиране“ – 70 т. при изискуеми 50 т.;
- Група Е „Участие/ ръководство на научни проекти“ – представени са доказателства за 190 т. без да има изискване по тази група показатели при конкурс за академичната длъжност „доцент“;
- Група Ж – 140 т. при изискуеми 50 т.;
- Група З – 90 т. при изискуеми 70 т.;
- Група И – 90 т. при изискуеми 50 т.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора

Темата на монографията е изключително актуална, още повече, че в България няма значителни трудове по тази проблематика. Интернационализацията е заявен приоритет от страна на ЕС и повечето висши училища в държавите-членки ценят международното сътрудничество и се стремят да повишат международната си репутация, която повишава тяхната конкурентноспособност. По тази причина интернационализацията става все по-съществен елемент от политиката на висшето образование, необходим за оцеляването и усъвършенстването на европейските университети. Университетите в днешния глобализиран свят имат отговорността да осигуряват такова знание, което да отговаря на най-високи международни стандарти и да подготви студентите за успешна реализация в който и да е национален контекст. В своето изследване д-р Благоева е приложила системен подход, в рамките на който са проучени теоретичните гледни точки към същността на понятието и етапите на развитие на концепцията в Европа; изследвани са основните предпоставки за развитие на интернационализацията на над-национално ниво чрез анализ на политиката на ЕС в сферата на висшето образование, Болонският процес и тяхното взаимно влияние; разгледани са различни мотивации за развитие на интернационализацията на национално и интернационално ниво от политическа,

икономическа, академична и културно-социална гледна точка и са изследвани методи за измерване нивото на интернационализация. В монографията си авторката аргументира и дефинира възможни стратегии за развитие на интернационализацията.

Оценката ми за научните и научно-приложните приноси на автора в представения монографичен труд е положителна. Изследването има както теоретична, така и приложна насоченост. То обобщава и анализира европейски опит с позитивните страни и негативите на различните анализирани от автора подходи. Изключително ценни според мен са изложените в монографията резултати от проучванията на различните етапи, мотивации, подходи, на цялостната над-национална политика на висшето образование в Европа и влиянието ѝ върху развитието на интернационализацията, които са съпроводени с мнения на автора за приложимостта им като видове стратегии на институционално ниво според определени характеристики на организационната среда. Считам, че предложените от д-р Благоева методи за измерване на нивото на интернационализация биха могли да се използват при разработване на стратегии на национално и на институционално ниво в България.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“. Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията

В самооценката и доказателствените материали д-р Благоева е представила публикации след назначаването на академичната длъжност „главен асистент“, чийто сбор възлиза на 265 т. при изискуеми 200 т. по група показатели Г.

През 2017 г. гл. ас. д-р Елена Благоева е публикувала книга (Европейското измерение в образованието и културата – политики и управление. София: Авангард, 253 стр., ISBN: 978-619-160-752-5, рецензенти: проф. Толя Стоицова, д.н.; доц. д-р Елмира Банчева) на базата на дисертационния си труд, който е актуализиран, като е добавен допълнителен анализ на политиката и управлението в областта на образованието от страна на ЕС.

Д-р Благоева е публикувала 2 статии в сп. “Стратегии на образователната и научната политика”: 2014, Благоева, Елена. *Видимостта на европейското висше образование по света – приоритет на образователната политика на ЕС.* - В: *Стратегии на образователната и научната политика*, 22/4, 352-361 с.–София: БАН, ISSN 1314 – 8575 (Online), ISSN 1310 – 0270 (Print) и 2012, Благоева-Хазърбасанова, Елена. *Интернационализация на висшето образование. Същност и стратегическо управление.* В: *Стратегии на образователната и научната политика/ Висше образование, Година XX, Книжка 1, 62-73 стр.* –София: БАН, ISSN 1314 – 8575 (Online),

ISSN 1310 – 0270 (Print). Статиите в сп. “Стратегии на образователната и научната политика” се реферират, индексират и листват в Web of Science, ERIH PLUS, CEEOL, EBSCOhost Research Databases, Google Scholar и др. и са налични в COBISS.

Кандидатката е представила и 13 статии (след докторската степен) в научни сборници и периодични издания, 5 от които са на чужд език.

Представените за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“ публикации на д-р Елена Благоева са в пълно съответствие с направлението на обявения конкурс – 3.7. Администрация и управление, с фокус върху управлението на образованието и културата.

Прегледът на научната продукция ми дава основание да направя няколко по-обща и с оценъчен характер изводи:

- Анализираната от автора проблематика е актуална и дискуссионна, създаваща възможности за защита на собствено мнение;
- Представените публикации показват последователност в научното развитие на кандидатката и способността ѝ да се задълбочава в предмета на изследване;
- Всички статии на д-р Благоева се основават на представителна литература и формулират и доказват авторски тези;
- Извършените изследвания са докладвани на национални и международни научни форуми и са станали обществено достояние;
- Освен с научни и теоритични приноси публикациите на кандидатката по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ се характеризират със значими практико-приложни резултати.

3. Цитиране от други автори

Представените за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“ публикации на д-р Благоева са цитирани в монографии и колективни толове с научно рецензиране и в списания с научно рецензиране. Отчитам цитиранията на нейните трудове като доказателство за високата оценка, която получават нейните проучвания от други изследователи на проблематиката в сферата на управлението на образованието и културата.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката

Показателят „Участие в изследователски и творчески проекти“ не е сред изискуемите при конкурси за заемане на академичната длъжност „доцент“. Тъй като експертизата на гл. ас. д-р Елена Благоева е в голяма степен свързана с управление на проекти в сферата на образованието и културата, в самооценката ѝ са предствени

значителен брой проекти, като особено внимание заслужават международните проекти. Една част от тях са свързани директно с научните интереси на д-р Благоева. Такъв е проектът по програма „Жан Моне“: „Политиката на ЕС в образованието и културата“, финансиран със средства от Европейския съюз. В рамките на този проект д-р Благоева е разработила сертифициран курс, учебник и отворени семинари за студенти и професионалисти по конкретни актуални теми в областта образованието и културата. Висока оценка заслужава имплементацията на резултатите от проекта – курсът е въведен в две магистърски програми на НБУ, а учебникът (Политиките на ЕС в областта на образованието и културата, София: НБУ, 2012, 207 стр., ISBN: 978-954-535-716-9) се ползва в няколко курса на гл. ас. д-р Елена Благоева. Считам, че проектната дейност на д-р Благоева доказва нейния задълбочен изследователски интерес в областта на управлението на образованието, както и стремежът ѝ да развива експертизата си с реални управленски ангажименти.

В самооценката на д-р Благоева е представена изследователска програма в няколко направления (образование, интеркултурни компетенции, управление на проекти), която е обвързана с хабилитацията, с научните интереси (*актуализиране и допълване на проучванията, свързани с политиките на ЕС в областта на образованието и културата; интеграционни процеси и модернизация на висшето образование*) и с проектната дейност (*изследване на терен: най-често срещани проблеми при управление на проекти по Оперативните програми 2014-2020 – по бенефициенти и по общини; организиране на обучение за академични лица за управление на изследователски проекти и др.*) на кандидатката.

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Аудиторна и извън-аудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти

Гл. ас. д-р Елена Благоева е разработила повече от 20 курса за 5 бакалавърски, 3 магистърски, 1 докторска и 1 майнер програми в Нов български университет. Като експерт по изработване на съвместни програми и програми с двойна диплома, е участвала в разработването на схеми за обучение на 3 международни съвместни магистърски програми: „Бизнес комуникации“ – дистанционно обучение, 2016 г.; „Международни комуникации“, 2010 г.; „Управление на туризма“, 2013 г.

При изискване за главен асистент 240 аудиторни и 60 извънаудиторни часа, в последните три години д-р Благоева значително надвишава норматива: за 2016/17 г. тя е

реализираба 300 аудиторни часа и 315 извънаудиторни; през 2017/18 г. – 309 аудиторни, 270 извънаудиторни часа; през 2018/19 г. – 347 аудиторни, 145 извънаудиторни.

Освен споменатия учебник, може да се отбележи значителната по обем работа на гл. ас. д-р Елена Благоева в електронния обучителен модул “Moodle НБУ”. Изпълнението на изискванията (съгласно Наредбата за заетостта на редовните преподаватели) за публикации на учебни материали в “Moodle НБУ” през периода на атестиране надхвърля 100%. Във всички курсове лекциите са авторски, разработени като Power Point презентации. Качени са и допълнителни материали към лекциите или за подготовка на заданията и семинарите, авторски и чужди статии (В Интегрираната информационна система на НБУ са отчетени 1554 приравнени страници за периода 2013-2018 г.). Към курсовете са добавени интерактивни връзки, форуми, анкети, задания, тестове, справочна литература.

Д-р Елена Благоева е работила съвместно със студенти от различни департаменти на НБУ в рамките на 3 проекта:

- Проект “Щастливите студенти по публична администрация” (97 студенти), 2012-2015 г. Резултатите са публикувани в статия в Годишника на ДПА;
- Академично наставничество на 21 студенти по проект “Студентски практики”;
- Изработка на проект със студенти “Да направим идеите си видими!” в рамките на Инициатива на Университетски театър на НБУ „Следата“ (уъркшоп), 2015.

Гл. ас. д-р Благоева има множество участия в комисии за държавни изпити (126), ръководство (30 студенти) и рецензии (36) на успешно защитили дипломанти.

2. Работа с Еразъм-студенти – д-р Елена Благоева е работила с Еразъм студенти към бакалавърска програма „Театър“ и към бакалавърска програма „Администрация и управление“.

3. Оценки от анкетите на студентите – средната оценка от студентите за удовлетвореността им от курсовете, които води гл. ас. д-р Елена Благоева е 4,52 при максимална 5 (съгласно справка от Център за качество и оценяване).

IV. Административна и обществена дейност

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ (в различни периоди) – д-р Елена Благоева е заемала следните позиции в колективни органи на управление на НБУ: директор на Програмен съвет; програмен директор в департамент “Публична администрация”, докладчик и член на Комисията за признаване на образователни

степени придобити в чужбина, член на Комисия за стипендии от ХЕСП, член на Комисия за Еразъм мобилност, член на Комисия по стратегическо развитие.

2. Обществена активност

Д-р Елена Благоева е участвала като учител към Центъра за учебни ресурси, като темите на нейните обучения са в сферата на европейските тенденции за развитие в областта на културата и висшето образование: „Европейското пространство за висше образование – академично признаване на степени, периоди на обучение и професионални квалификации, придобити в чужбина. Ситуацията в България“; „Културната политика на ЕС и българският културен сектор – как да се възползваме“; „Европейското образователно пространство – интернационализацията на висшето образование в Европа“; „Възможности по програмите за преподавателска и студентска мобилност, програма „Младеж“, „Грундвиг“ и др.

Членува в няколко професионални неправителствени организации - Център LАСТЕА (Local Administrators' Continuing Training in European Affairs), София; Фондация “Концепции – България” – НПО в областта на културата и образованието; Българската асоциация по европейска интеграция и др.

Гл. ас. д-р Благоева има богат професионален опит, който поддържа научно-изследователските ѝ интереси и влияе положително върху преподавателската ѝ дейност. Експертизата ѝ като професионален консултант се изгражда от ангажиментите ѝ за различни международни и национални организации: работа като експерт-оценител към Европейската комисия за Програма Еразмус-Мундус, като задачата ѝ е да оценява проекти за международно сътрудничество с трети страни в областта на висшето образование.; работа като консултант на МТСП и МРРБ за управление на проекти по програма ФАР в областта на професионалното образование; работа като експерт за Комисията по антикорупция към МС в проект “Засилване на капацитета на Комисията по антикорупция за борба с корупцията в публичната администрация и съдебната система в България. Фаза II” със задача да анализира наличните програми за антикорупционно образование в Европа и да разработи в екип програми за България на гимназиално и университетски ниво и др. В областта на културата е управлявала проекти към различни НПО, финансирани от Тръст за подпомагане на Централна и Източна Европа, Съвета на Европа, Програма ФАР и др.

В НБУ д-р Благоева е заемала ръководни позиции като директор на отдел “Международна дейност”, директор на Централна университетска администрация, директор на Магистърски факултет, по време на които е управлявала или координирала

международните проекти на Нов български университет и е била институционален координатор по програма Еразъм.

V. Лични впечатления от кандидата

Личните ми впечатления от научноизследователската, преподавателската и обществената дейност на гл. ас. д-р Елена Благоева са изцяло положителни. Тя е задълбочен изследовател, ерудиран преподавател, има активни професионални контакти с практиката.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам критични бележки и коментари към научната продукция, представена от кандидатката в самооценката и доказателствата към нея.

Бих препоръчала д-р Благоева да насочи усилията си към разработване на проект, включващ департаменти на НБУ, ако е възможно и други университети, за определяне на индикатори за измерване на интернационализацията на висшето образование в България по модела, разработен в монографичния труд. Това би дало възможност всеки университет, който желае, да осъществи самооценяване в тази област и да вземе решение за адекватни последващи действия.

Заклучение

Кандидатурата на гл. ас. д-р Елена Благоева отговаря напълно на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ. Д-р Благоева притежава безспорни достойнства като преподавател и изследовател, с доказани авторски приноси.

Представените по-горе аргументи ми дават основание да дам категорично положителна оценка на академичната дейност на кандидата и с пълна убеденост да предложа избора на гл. ас. д-р Елена Атанасова Благоева за заемане на академичната длъжност “доцент” в НБУ по научното направление 3.7. Администрация и управление (управление на образованието и културата).

09.03.2020 г.

Подпис